

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
SALUT PÚBLICA GLOBAL

Coordinació: GODOY GARCIA, PEDRO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	SALUT PÚBLICA GLOBAL			
Codi	100556			
Semestre d'impartició	2N SEMESTRE - GRAU- JUN/SET			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	5	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	TEORIA		
	Nombre de crèdits	6		
	Nombre de grups	1		
Coordinació	GODOY GARCIA, PEDRO			
Departament/s	MEDICINA I CIRURGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Activitats Presencials estudiant			
	Magistrals 30 67 Seminaris i treball 30 83			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès			
Distribució de crèdits	Teoria 50% Pràctiques Seminaris 30% Tutories 20%			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALSEDA GRAELLS, MIQUEL	miquel.alseda@udl.cat	2,4	
GODOY GARCIA, PEDRO	pere.godoy@udl.cat	3,6	

Informació complementària de l'assignatura

1. Introducció a l'assignatura

El concepte de salut global ha emergit com a conseqüència de la internacionalització de gran nombre de problemes de salut i la importància de controlar-los a través d'intervencions transversals i de forma interdisciplinària.

Factors com els viatges internacionals, la globalització dels suplementos dels aliments i el comerç, la internacionalització de l'economia i l'ocurrència de epidèmies mundials com la pandèmia de la grip o el VIH han assenyalat la importància dels problemes de salut global.

Aquests nous escenaris comporten la necessitat de disposar d'una visió global dels problemes de salut per actuar de forma local per contribuir al seu control i prevenció.

L'epidemiologia és un instrument fonamentalment de la salut pública global. En l'assignatura s'estudiaran els diferents tipus d'estudis epidemiològics aplicats a la salut pública global. Es revisarà el concepte, contingut i aplicacions de la salut pública global. Es presentaran les bases per a la prevenció i el control de les principals malalties transmissibles que tenen una especial importància a nivell mundial per la seva eventual possible eliminació o eradicació. També s'exposaran les bases per a la prevenció i el control de les principals malalties no transmissibles a nivell mundial, els factors conductuals i socials relacionats amb la salut i els factors del medi ambient associats amb la qualitat de vida i la salut de les poblacions.

Es presentarà l'organització i funcions dels organismes i institucions amb competències i activitat en la salut pública global.

2. Competències a les que contribueix (Les de la fitxa de la matèria)

1- Participar en l'anàlisi, planificació, intervenció i avaluació d'estudis epidemiològics i programes d'intervenció sobre problemes de salut a nivell global

2- Realitzar valoracions sobre els principals factors de risc i problemes de salut de les poblacions en les diferents regions de l'Organització Mundial de la Salut i les seves implicacions a nivell local.

3- Participar en l'estudi dels principals factors conductuals, socials i ambientals que afecten a la salut de la població mundial

3. Objectius d'aprenentatge (Enumerats)

1) Entendre el concepte, usos i principals aplicacions de l'epidemiologia en la salut pública global

2) Conèixer els principis i aplicacions de la salut pública global

3) Reconèixer els determinants de la salut de la població mundial

4) Comprendre les bases teòriques i operatives del control de les principals malalties transmissibles, amb especial

referència a les malalties emergents o amb programa d'eradicació mundial.

5) Entendre les bases teòriques i operatives del control de les principals malalties no transmissibles a nivell mundial.

6) Entendre els principals factors de risc conductuals i socials relacionats amb la salut mundial

7) Reconèixer els factors del medi ambient associat amb la qualitat de vida i la salut de les poblacions

8) Analitzar l'organització i funcions dels organismes i institucions amb competències i activitats en la salut global.

Objectiu	Activitats	Presencials	Dedicació estudiant
1-8	Classes magistrals (CM)	30 h.	67 h.
	Pràctiques laboratori (PL)		
4-8	Seminaris (Sem)	30 h.	83h.
1-8	Treballs dirigits		
1	Tutories (Tut)		

4. Programa de continguts (temari)

TEMARI TEÒRIC:

Introducció a la Salut Pública Global

Tema 1. Conceptes de salut global i salut pública global. Valors de la salut pública global. Missió de la salut pública global.

Tema 2. Mètodes per mesurar la salut global. Mesures de freqüència, DALYs. Mesures d'associació. Risc atribuïble poblacional

Tema 3. Estudis epidemiològics per documentar les causes dels problemes de salut pública global

Tema 4. Els models dels determinants de la salut. Els principals factors de risc dels problemes de salut global

Tema 5. Principals causes de morbiditat i mortalitat a nivell mundial.

Tema 6. Planificació, programació i avaluació de les intervencions per al control dels problemes de salut

Tema 7. L'organització de la salut pública global. Organitzacions internacionals i altres agències que intervenen en la salut global. La governança de la salut pública global.

Control global de les malalties transmissibles

Tema 8. Les bases per al control de les principals malalties transmissibles a nivell internacional

Tema 9. El concepte d'eliminació i eradicació de malalties. Revisió de les malalties amb programa d'eliminació i/o eradicació.

Tema 10. Les vacunes i la salut global

Tema 11. Viatges i problemes de salut global

Tema 12. Situació mundial de la tuberculosi. Territoris amb possible eliminació de la malaltia.

Tema 13. La grip com a problema de salut global. Les pandèmies

Tema 14. La malaltia meningocòccica. Zones d'alta endèmia. Risc en els viatges internacionals.

Tema 15. La legionel·losi com a malaltia emergent.

Tema 16. Hepatitis víriques com a problema de salut global. Àrees d'alta endèmia d'hepatitis B i C.

Tema 17. VIH/sida i infeccions de transmissió sexual com a problema de salut global.

Tema 18. Problemes de salut associats al consum d'aliments i aigua en els viatges internacionals. Prevenció i control.

Factors de risc implicats en la salut global

Tema 19. El consum de tabac com a problema de salut global

Tema 20. Problemes de salut global associats al consum d'alcohol.

Tema 21. Alimentació i nutrició com a factor de salut global

Tema 22. La manca d'exercici físic, el sobrepès i l'obesitat com a problema de salut

Tema 23. Importància de l'educació sanitària com a element per a la millora de la salut global

Tema 24. El medi ambient com a factor de risc en la salut pública global. Principals malalties relacionades amb el medi ambient

Les principals malalties cròniques i no transmissibles implicades en la salut global

Tema 25. Les malalties cardiovasculars com a problema de salut pública global

Tema 26. La incidència mundial del càncer. El càncer com a problema de salut global.

Tema 27. Importància de la malaltia pulmonar obstructiva crònica com a problema de salut global

Tema 28. La importància mundial de la diabetis. Les estratègies de prevenció i control

Tema 29. Importància dels problemes de salut materno-infantil i la salut global.

Tema 30. Els accidents com a problema de salut global. Oportunitats per a la seva prevenció i control

CONTINGUTS PRÀCTICS

En relació a temes específics del temari es presentaran problemes relacionats amb salut global que els alumnes hauran de valorar, revisar evidències i proposar mesures de control. Cada seminari s'avaluarà amb 2-4 preguntes. Es demanarà assistència al 50% dels seminaris

Seminaris

S1.- La revisió crítica d'un article sobre un problema de salut pública global. En relació amb aquest seminari es pot realitzar el treball de l'assignatura.

S2.-Mètodes per a mesurar la salut global: mesures de freqüència, associació i d' impacte per a l'estudi de la salut global

S3.- Estudis epidemiològics per investigar problemes de salut pública global. Identificar els dissenys de diferents supòsits publicats a la literatura.

S4.- Informació en internet sobre salut pública global. En relació amb aquest seminari es pot realitzar el

treball de l'assignatura. Aula d'informàtica

S5.- Vacunes i viatges internacionals. Actuacions davant de malalties en vies d'eradicació i eliminació

S6.- Viatges i problemes de salut per regions sanitàries

S7.- Tuberculosi i viatges internacionals

S8.- La malaltia meningocòccia i la legionel·losi com a problema de salut global. Discussió de casos pràctics

S9.- Intervencions per a la promoció de l'exercici físic i alimentació saludable.

S10.- Càncer i altres malalties cròniques com a problema de salut internacional. Estratègies de control

TREBALL

Els alumnes hauran d'elegir una de les següents modalitats de treball:

1. En base al seminari 1 i **de forma individual** hauran de revisar de forma crítica un article publicat sobre un problema de salut pública global
1. En base al seminari 4 els alumnes en **grups de 4** hauran d'elaborar un treball en el que es valori els indicadors de salut per un país del món, es seleccioni un dels principals problemes de salut, es revisin evidències quan a causes i possibilitats d'intervenció i es proposi un programa de prevenció i control per al problema seleccionat.

Avaluació dels aprenentatges

Els aprenentatges s'avaluaran de forma independent en tres àrees: coneixements, seminaris (assistència i participació) i treball de curs (individual o en grup) sobre un problema de salut global)

1. Avaluació de coneixements: examen de preguntes múltiples sobre temari i seminaris. No es resten les preguntes errades. Val el 50%
2. Assistència i valoració del treball als seminaris. Val el 30% de la puntuació màxima i cal assistir, com a mínim, al 50% de les sessions.
3. Valoració del protocol de treball per investigar un problema de salut pública global. Val el 20% de la puntuació màxima.

Es supera la matèria amb una puntuació de 5 sobre 10.

Bibliografia i altres recursos

1. Piédrola Gil G. Medicina Preventiva y Salud Pública. Ed Elsevier-Masson 12ª edición. Barcelona, 2015.
2. Hernandez Aguado I, Gil A, Delgado M, Bolumar F, Benavides FG, Porta M, Alvarez-Dardet C, Vioque J, Lumbreras B. Manual de Epidemiología y Salud Pública. Ed Panamericana. Madrid, 2011.
3. Heymann DL. Control of communicable diseases manual. Washington: American Public Health Association, 2015.
4. Leon Gordis. Epidemiología. Ed Elsevier 3ª edición. Madrid, 2005.

Revistes professionals

1. **Lancet. Serie de salut global.** <http://www.thelancet.com/journals/langlo/latestcontent>
2. **N Engl J Med. Serie de salut global.** <http://www.nejm.org/page/global-health>
3. **Journal of global Health.** <http://www.jogh.org/home.htm>
4. **Gaceta Sanitaria** <http://www.elsevier.es/es/revistas/gaceta-sanitaria-138>
5. **Revista Española de Salud Pública**
http://www.mspsi.gob.es/biblioPublic/publicaciones/recursos_propios/resp/home.htm

6. **Morbidity Mortality Weekly Report** <http://www.cdc.gov/mmwr/>
7. **Emerging Infectious Disease** <http://wwwnc.cdc.gov/eid/>
8. **Preventing Chronic Diseases** <http://www.cdc.gov/pcd/>
9. **American Journal of Public Health*** <http://www.ajph.org/>
10. **Journal of Nutrition Education and Behavior*** <http://www.jneb.org/>
11. Journal of epidemiology and global Health. <http://www.journals.elsevier.com/journal-of-epidemiology-and-global-health/>
- 12.

WEBS institucionals i altres recursos a Internet

1. Observatori de la salut global de la OMS. <http://www.who.int/gho/en/>
2. Observatori de la salut global de la OMS. <http://apps.who.int/gho/data/view.main>
3. Mapes de l'OMS. <http://apps.who.int/globalatlas/DataQuery/default.asp>
4. Departament de salut global dels EEUU. <http://www.globalhealth.gov/>
5. Base de datos sobre salut Global. <http://ghdx.healthmetricsandevaluation.org/>
6. Incidència mundial del càncer (IARC) <http://www-dep.iarc.fr/>
7. Incidència mundial del càncer (IARC) <http://globocan.iarc.fr/Default.aspx>
8. Universitat de Washington. <http://globalhealth.washington.edu/>
9. Health Science Online <http://hso.info/hso/cgi-bin/query-meta?v%3aframe=form&frontpage=1&v%3aproject=HSO&>
10. Organització Mundial de la Salut. <http://www.who.int/nutrition/en/>
11. Centers for Disease Control and Prevention. <http://www.cdc.gov/>
12. Food and Drug Administration. <http://www.fda.gov/AboutFDA/EnEspanol/default.htm>
13. European Food Safety Authority. <http://www.efsa.europa.eu/>
14. Ministerio de Sanidad y Política Social. <http://www.msps.es/>
15. Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición. <http://www.aesan.msc.es/>
16. Sociedad Española de Nutrición. <http://www.sennutricion.org/es/>
17. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/salut/>
18. Agència Catalana de Seguretat Alimentària. <http://www.gencat.cat/salut/acsa/>

Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. Pla de salut 2 <http://www20.gencat.cat/portal/site/pla-salut> i Mapa sanitari, sociosanitari i de salut pública de Catalunya <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir488/index.html>